

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Asiaticae Historiae Societatis Iesv Pars ...

Libris Quatuor Comprehensa: Vbi praeter res gestas à Patribus Societatis Iesv in conversione Sinarum, Cocincinae, & Tunchini Regnorum nihil omittitur eorum, quae possunt liberali placere Lectorum curiositati

Bartoli, Daniello

Lvgdvni, 1670

24. Conuersi in conuertendis aliis ardentis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10757

filium possidere. Tantæ huius in morte fiduciæ dum causas inquirunt
 Ethnici, sola eius nominatione velut ictu infauti syderis pauere soliti,
 precepta illarum firmitate, iis se adiunxerunt cum quibus mortem
 non timerent. Magno providentia diuina, bonitatis suæ sensu Patres re-
 creabat, dum iis non infantes modo, verum & adultos, & natu gran-
 des, morti temporariæ proximos oblictebat subducendos morti lem-
 piternæ in beatam vitam, dolentes maximè quod hanc seriùs cogno-
 uissent, nec possent tunc aliud præter mortem ei impendere. Ad hoc
 Patres feruida quorundam in alienam salutem sollicitudine vtentur,
 & inuestigabant moribundos in quibus eorum quæ sani audissent, re-
 uulseret aliquid sanæ mentis. Ex iis suo è pago Marcus, Christia-
 nus egregius, reuertebatur Nancianum, cum muris propior videt
 mortuum efferti, extra urbem de more humandum, & ex prætereun-
 te sandapila vocem audit prodire quâ exterriti vespillones onere pro-
 iecto diffugiunt. Accedens Marcus recludit Sarcophagum, puellam in-
 uenit annorum septemdecim enixè obsecrantem, ne sepeliri se viuam
 pateretur, seruam se esse hominis Ethnici, quem ipsa nominabat,
 (eratque pridem Marco norissimus, vt qui Christiana institutione
 frustra illam baptismo parere laborasset; quòd nollet cum Christo mo-
 res induere Christianos. Cauentem herum ne ad mortem ægrotans do-
 mi moretur, quod Sinæ putant ominosissimam, defectioue sensuum
 repentina captam, iussisse illicè sarcophago claudi, & pro mortua ef-
 ferri. Cui Marcus non poterat filia in manus incidere huic tuo articu-
 lo magis propitias, faxo, nisi tu non vis, vt hac è misera quam per-
 dis vita, in beatam transeas, eamque immortalẽ. Arridens illa tam
 optato bono, volo, inquit, omninò, nec viam ignoro; noui enim te
 probè nec alia egeò catechesi, ab ea quàm ex te didici, audiebam quæ-
 cumque meo hero tradebas, & verã indicabam, ardebamque deside-
 rio baptismi, sed conditione seruitutis, vetabar de me statuere: inter-
 rogatam paucis Marcus vt sensit abundè scitu necessaria percepisse,
 sacro fonte lustrauit; nec vllò circumquaque inuento qui sustineret il-
 lam domi suæ mori; coactus est noctem aduigilare ibidem morienti,
 vbi cælo albente placidè obiit. Istiusmodi euenta diuinæ gratiæ quos-
 dam procul vocantis in Christo victuros, alios in Christo morituros,
 illustria fuere & multa Nanciani, in quibus nonnulli post triginta Ma-
 gistros variorum errorum mutatos ad indagandam veritatem, ad Chri-
 stum denique appellabant tam euidenti sapiùs, & inusitato præroga-
 tivo diuinæ operæ, vt recogitato eo Christiani stabilirentur solidiùs in
 suscepta fide, & æmularentur Patrum perpetua studia in conuersione
 animarum. Hoc igne instinctus Literatus, nomine Stephanus vir san-
 ctus, Nanciano in patriam sex dierum itinere reuersus, sodalium
 cœgit Catechumenorum, quos rudi intereà Magisterio informatos
 Patrum cuiuspiam perficiendos daret in absolutam Christianismi for-
 mam, Christianam doctrinam, Catechismi partem, & augustissimum

23.
 Baptismus
 puellæ dum
 effertur.

24.
 Conuersi in
 conuerten-
 dis aliis ar-
 dentes.

Iesu nomen suo excusa ære, larga manu in quamplurimos tribuebat, & strenuitatem nostrorum in Christi negotio quoad laico licet, iurabatur diligentissimè, aiens, cum ij leucarum tot millia & discrimina emensi, ærumnas perferrent, & vexationes continuas, in quatuordecim Sinensium animis, æquum esse illos ab Sinis iuuari, ad inueniendum quod quærebat. Sic ille pariter quem ante meminimus in armis Doctor, celebris Mandarinus, Nancium munus Apostoli erga suos milites obibat, præibatque illis virtute nobili ad conuersionem, omnemque probitatem, & filios (quos dederat Patribus educandos) totamque familiam de morum suorum pietate fingebat. Viros eiusmodi præstantes quod religioni latius profereudæ aditus facerent, instituebant nostri eo consilio & cura ut possent altis Magistris esse. Ad hoc irem ipsi ut apti fierent, nullis parebant incommodis, quo sacrificiis diuinis aliisque promouendæ virtutis præsidis interessent, nec defuere qui per annis testagnationem umbilico tenus longè in templum euaderent: iam ille apex charitatis mori pro fratribus prodigi, in quosdam præ aliis Sin Philippo excelluit, magno quantum iam ænum, probitatis annis documento erat Christianis, & pestilentia grassante, ministerium & vitam, contactorum leuandis miseris addebat, tactus non multò post ipsemet, & ritè factis procuratus, ad vitium halitum tollendis ad cælum manibus & oculis, signanda fronte signo crucis, Iesu & Maria nominandis, quoad plane defectus viribus, labiorum motu, animi cum Deo prodebat colloquia: & amorem crucis, quam pollice altero, in vola manus alterius ducebat, addebat morienti mater; mortuo dolere nescia, & felicitatis ostentans, narransque pignora, prolixas preces, dura ieiunia, noctes peruigiles, flagella, cilicia, quibus tam boni filij iacturam læta solabatur. Ad hunc item vitæ contemptum pertinet, quod Nancianenses aliquot Christiani, locum forte ingressi quem multis statuis Ethnicis adornarant, non sunt veriti signum crucis aduersum ducere; conspicati hoc Ethnicis, & experti Deos seu dæmones suos, eius signi aspectu diffingere, pugnis, calcibus, fustibus inuadunt Christianos cæduntque ad fatietatem quorum fuit nemo quin contumeliam atrocem quam proclue iis erat prohibere, magno sibi honoris duceret, Vnus Matthias nomine, in quem potissimum sauebant, ut proceritate & robore ad resistendum validior, sic patientia clarior, Martyrij memor quod sæpè à Deo petiisset parum est, aiebat ad ea quæ pro Deo meo perpeti cupio; vel occidite si lubet, nihil obstitero, nec in vos digitum mouero, Accurrentes verò aliunde ad hunc strepitum Christiani, gaudere, gratulari, omnes domum nostram pariter venire, lætisque à Patribus amplexu excepti cum illo ante aram beneficij gratias agere: haud fuit tamen suum scelus Ethnicis impunè illius auctor & signifer paucis diebus interiit, alios pena minor quidem; sed grauis secuta est ad prohibendam cælitus à Christianis assiduam Ethnicorum insolentemque

24.
Neophyt.
mors peste
cont. infer.

26
Ardor fid. &
patientiz
Christ.